

FORUM CIV.

IDÉPROGRAM

2024 - 2033

ForumCivs Idéprogram 2024-2033

Stärkande och främjande av demokratin är en förutsättning för att de gemensamma resurserna ska fördelas mer rättvist och fattigdomen minska. Detta sker världen över när människor går samman för att hävda sina rättigheter och organiserar sig för att förändra sina liv. Därför arbetar ForumCiv som en plattform för människors organisering och ett starkt civilsamhälle.

ForumCivs idéprogram 2024–2033 är ett styrande visionsdokument som beslutats av årsmötet 2023. Idéprogrammet beskriver ForumCivs vision, värdegrund, syfte och roller samt hur ForumCiv omsätter dessa i praktiken.

Tillämpningsområde: ForumCivs arbete vägleds av visionen och värdegrunden. Som medlemsorganisation i ForumCiv stödjer man Idéprogrammet.

Uppdaterad: 13/5 2023
Beslutad av: Årsmötet 2023
Giltighetstid: januari 2024 - december 2033

Vision

*En rättvis och hållbar värld
där alla människor har makt
att förändra.*

Förändringsteori

ForumCiv –
organisationer
som samarbetar
för en rättvis och
hållbar värld.

Stärker
marginaliserade
människor som
organiserar sig
för att hävda
sina rättigheter
och bildar
opinion för
förändring.

För att främja
och försvara
mänskliga
rättigheter och
demokrati
genom ett
mångfaldigt och
självständigt
civilsamhälle.

För en rättvis
och hållbar
värld där alla
människor har
makt att
förändra.

ForumCivs värdegrund

En rättvis och hållbar värld...

Global rättvisa innebär att resurser och välfärd fördelas så att de människor i världen som har det sämst ställt får värdiga levnadsvillkor. Detta handlar inte främst om tillväxt, utan är en fördelningsfråga. Därför måste rådande privilegier och maktstrukturer ifrågasättas och förändras, så att världens resurser fördelas mer rättvist mellan länder, grupper och människor.

För att förändringen ska vara både verkningsfull och hållbar arbetar ForumCiv och medlemsorganisationerna rättighetsbaserat – vilket innebär att aktivt verka för folkligt deltagande och ett rättighetsfokus. De som lever med konsekvenserna av lokal eller global orättvisa (rättighetsbärarna) ska vara de som identifierar problemet, utvecklar lösningen och driver förändringen. ForumCiv och medlemsorganisationerna måste lämna utrymme för rättighetsbärarna och arbeta i ett likvärdigt partnerskap med medvetenhet om och arbete mot den koloniala historien som lever vidare i orättvisor och fördomar.

ForumCiv anser att det inte längre räcker att arbeta för att makt och resurser fördelas mer rättvist, vi måste också inkludera klimaträttvisa och en rättvis omställning. Klimatkrisen gör att de som bidragit minst till miljöförstöringen – de fattigaste länderna, grupperna, och människorna – är de som drabbas värst, vilket ökar redan existerande sociala, politiska och ekonomiska ojämlikheter. Klimaträttvisa måste därför vara en självklar del av kontextanalys, projektutveckling, och olika prioriteringar som ForumCiv och medlemsorganisationerna gör.

ForumCiv arbetar för en jämlik värld där alla människor kan göra fria val och få sina rättigheter tillgodosedda, oavsett nationalitet, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, kön, könsidentitet eller könsuttryck, klass, funktionsvariation, politisk ideologi, religion eller annan trosuppfattning, och ålder.

... där alla människor har makt att förändra

Fungerande demokratiska institutioner, fria, regelbundna val och fria medier är några av grundförutsättningarna för demokrati men är inte tillräckligt för att nå visionen om att alla människor ska ha makt att förändra. Faktorer som utbildning, genus, hälsa, säkerhet och försörjningsmöjligheter påverkar också möjligheten till inflytande. ForumCiv arbetar för *fördjupad* demokrati vilket innebär att alla människor ska ha reella möjligheter att delta i beslut som rör deras liv. ForumCiv och medlemsorganisationerna fokuserar på att främja aktivt folkligt deltagande och respekt för mänskliga rättigheter, samt att motverka alla former av diskriminering.

ForumCiv anser att demokrati är en ständigt pågående process som måste hållas levande och utvecklas på olika nivåer i samhället. Vi menar också att demokrati leder till ökad rättvisa och minskad fattigdom. När fler människor kan hävda sina rättigheter och vara med och fatta beslut som rör deras liv, blir de beslut som fattas bättre för fler och leder till att resurser fördelas mer rättvist och hållbart.

Det pluralistiska civilsamhället gör det möjligt för människor att förändra

Civilsamhället spelar en nyckelroll i förändringsarbetet.

Det civila samhället är en bred och komplex arena av grupperingar med olika inriktning, storlek och intressen. Att det civila samhället är pluralistiskt har ett värde i sig bland annat genom att olika grupper i samhället kommer till tals och kan påverka den politiska dagordningen. ForumCiv arbetar för en rättvis och hållbar värld där alla människor har makt att förändra. När människor tillsammans utkräver sina rättigheter och deltar i att utveckla demokrati ökar möjligheterna för att resurser fördelas mer rättvist och fattigdomen minskar. Vi tror att ett civilsamhälle med stor mångfald är grundläggande för att låta en större grupp bli hörd och vara en aktiv kraft som bidrar till hållbar utveckling.

Likvärdiga partnerskap stärker demokrati och mänskliga rättigheter.

ForumCivs svenska medlemsorganisationer och de lokala partnerorganisationerna implementerar tillsammans rättighetsbaserade utvecklingsprojekt, samt utbyter idéer och erfarenheter, i en gemensam strävan att påverka förändringar mot en mer rättvis och hållbar värld. ForumCiv, medlemsorganisationerna och de lokala partnerorganisationerna stärker också varandra genom samarbete och erfarenhetsutbyte. För att kunna arbeta rättighetsbaserat krävs ett likvärdigt partnerskap som ger utrymme åt de lokala partnerorganisationerna och rättighetsbärarna att planera, besluta och agera för förändring.

Civilsamhället berikar debatt om utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter.

ForumCiv och medlemsorganisationerna arbetar för mänskliga rättigheter och demokrati, i många olika delar av världen och med fokus på en mängd frågor som inkluderar och går bortom de tre utvecklingsperspektiven: jämställdhet, miljö & klimaträttvisa, och konfliktsensitivitet & do-no-harm principen. ForumCiv och medlemsorganisationerna bidrar till en rik och mångfasetterad diskussion i Sverige, om långsiktig och hållbar utveckling och mot fördjupad demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. rättigheter.

Gruppdiskussioner under ForumCiv Liberias konferens om kvinnors rätt till sin mark.

ForumCivs syfte och roller

ForumCiv är en partipolitiskt och religiöst obunden svensk medlemsbaserad civilsamhällesorganisation som arbetar globalt. Vårt syfte är att stärka människor som lever i marginalisering, som organiserar sig för att hävda sina rättigheter och bilda opinion för förändring som bidrar till en rättvis och hållbar värld. ForumCiv och medlemsorganisationerna samarbetar när det är möjligt och våra respektive verksamheter kompletterar och förstärker varandra.

ForumCiv är en plattform för utbyte av erfarenheter och gemensam opinionsbildning. Vi är en inflytelserik röst inom utvecklingsfrågor och driver civilsamhällets roll i att främja demokrati och mänskliga rättigheter. Vi vet att människor genom civilsamhället kan förändra både sina egna liv och samhället på lokal, regional, nationell och global nivå.

ForumCivs roll är:

- (1) Att stärka människor som organiserar sig för att kräva sina mänskliga rättigheter, världen över.** Detta sker främst genom finansiellt stöd till medlemsorganisationer och dess partnerorganisationerna, samt genom tillgång till kapacitetsutveckling för alla som arbetar inom medlems- och partnerorganisationerna och ForumCiv.
- (2) Att sprida kunskap och väcka engagemang för förändringar som bidrar till en rättvis och hållbar värld.** Detta sker i samarbete mellan ForumCiv och medlemsorganisationerna och inriktar sig på både beslutsfattare och allmänheten, främst inom Sverige och EU.

ForumCiv och medlemsorganisationerna vet att det behövs en bred uppslutning för att uppnå en rättvis och hållbar värld. ForumCiv och medlemsorganisationerna delar därför information och erfarenheter med strategiska aktörer, som andra grupper i civilsamhället, bidragsgivare, akademiker, den privata sektorn, och svenska beslutsfattare som driver den svenska politiken i relevanta organ.

Så här omsätter ForumCiv värdegrunden i praktiken

Vi arbetar för varaktig förändring

För att omsätta ForumCivs värdegrund i praktiken och åstadkomma en varaktig förändring fokuserar vi framför allt på ett **rättighetsbaserat arbete**, med ett **holistiskt perspektiv**, och genom att organisera och **stärka civilsamhällets kapacitet**. Vi vill också vara **lärande organisationer** som bevarar och utökar sin kunskap, och som kan anpassa arbetet till förändringar i kontexten, och därmed bli allt bättre på att uppfylla våra roller.

Ett **rättighetsbaserat arbete** innebär att aktivt arbeta med uppfyllandet av mänskliga rättigheter, aktivt deltagande, icke-diskriminering, ansvarsskyldighet och öppenhet. Aktivt deltagande innebär att rättighetsbärare, organiserade inom ramen för det civila samhället, är de som leder förändringsprocesserna. Att arbeta för icke-diskriminering innebär att utmana orättvisa maktstrukturer och för att alla individer ska ha full tillgång till sina rättigheter. För att förstå hur och när människors rättigheter och friheter begränsas måste man synliggöra hur makt och privilegier fördelas systematiskt

ojämlikt i olika sammanhang. Slutligen är öppenhet en viktig demokratisk komponent som behövs i styrningen och partnerskapen mellan rättighetsbärare, organisationer i det civila samhället, pliktbara och andra relevanta aktörer.

För att få ett **holistiskt perspektiv** (där helheten är större än summan av delarna) måste analyser av omvärlden ta hänsyn till faktorer som har särskild betydelse för utvecklingen. ForumCiv inkluderar de tre utvecklingsperspektiven: jämställdhet, miljö & klimaträttvisa, och konfliktsensitivitet & do-no-harm principen. Dessa perspektiv gör det möjligt för oss att se våra projekt och program (med sina respektive fokusområden) från flera vinklar, att grundligt förstå olika sammanhang och rimligen analysera maktförhållanden som påverkar rättighetsinnehavare, vilket säkerställer att ingen lämnas utanför. Genom att analysera våra projekt/program ur dessa tre perspektiv kan vi bättre förstå hur de interagerar och relaterar till varandra. Om det skulle visa sig nödvändigt eller lämpligt så kan ForumCiv lägga till ytterligare utvecklingsperspektiv i framtiden.

Kvinnor som deltar i projektet Aremos Paz lär sig om kaffeodlingsprocessen i Huila, Colombia.

ForumCiv anser att civilsamhällesorganisationer har en central roll att spela i arbetet för en rättvis och hållbar värld, därför arbetar vi för att **stärka civilsamhällets kapacitet**. Även här är det viktigt med ett jämlikt partnerskap mellan ForumCiv, medlemsorganisationerna och partnerorganisationerna, och en förståelse att alla partners kan lära sig mycket från varandra. För ForumCiv är det särskilt viktigt att främja möjlighet till organisering och att stärka demokratiska krafter inom det civila samhället. Tre funktioner ser vi som särskilt viktiga för att civila samhället ska bidra till demokratisering och utveckling:

1. Att påverka och övervaka att staten tar sitt ansvar att uppfylla individens rättigheter.
2. Att stödja organisering och ge utrymme för folkligt deltagande, bland annat för att föra upp frågor på den politiska dagordningen.
3. Att vara en arena där människor tränar sig i demokratiskt beslutsfattande och ansvarsutkrävande.

ForumCiv strävar efter att bli allt bättre i sina roller inom utvecklingsarbete. Vi säkerställer att vi följer vår vision och våra värderingar, att vi åstadkommer önskade positiva resultat tillsammans med våra medlemsorganisationer och deras partnerorganisationer, och att vi inte försvårar eller förhindrar för de vi samarbetar med. Vi är därför en **lärande organisation** som dokumenterar sin kunskap och har etablerat mekanismer som kan fånga upp nya lärdomar genom arbetet. Detta inkluderar inte bara utbyte med medlemsorganisationer och deras partnerorganisationer, utan också utvärderingar av policyer, system, och metoder för att förbättra och säkerställa att arbetet är fortsatt verkningsfullt. Slutligen planerar vi också strategiskt och justerar dessa planer efter relevanta förändringar i kontexten som identifieras genom regelbundna kontextanalyser.